

žarek dobrote

6/XVII
junij
2019

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Zbiramo šolske potrebščine za 11.000 otrok
KARITAS V ŽUPNIJI

3 ••• Imeti ali ne imeti župnijsko Karitas?

GRADIMO DRUŽINO

4 ••• Vsi imajo, samo jaz nimam

MLADA KARITAS

5 ••• Mladi smo soustvarjalci boljše družbe

6 ••• Na zdravo zabavo v naravo

LJUBEZEN JE IZNAJDLJIVA

6 ••• Karitas se na ogled postavi

NA OBISKU

7 ••• Prvi pomurski materinski dom

8 ••• Življenje vredno človeka

8 ••• »Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil«

10 ••• Veliko družin in otrok še vedno živi pod pragom
revščine ali na robu

KOPER

11 ••• V ajdovski občini imamo častno občanko

12 ••• »Zakrament za zdravje, ne pa za smrt ...«

12 ••• Sodelovanje ob 50-letnici idrijske župnijske
cerkve sv. Jožef Delavca

13 ••• Blagoslovitev obnovljenih prostorov in začetek
delovanja Centra Bogdana Žorža

LJUBLJANA

14 ••• Martino romanje

15 ••• Občinsko bronasto priznanje prostovoljki ŽK Vrhnika

15 ••• Pot nas je vodila v Prekmurje

MARIBOR

16 ••• Srečanje bolnikov in starejših v župniji Negova

17 ••• Otvoritev slikarske kolonije

17 ••• Nadškof Alojzij pred Veliko nočjo obiskal najbolj uboge

18 ••• Romanje v Skopje – ekumenski obisk papeža Frančiška

20 ••• Karitas v BiH ljudem prinaša luč na koncu tunela

22 ••• Okrogla miza ob izidu publikacije Naš skupni dom

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITAS

Letovanje družin

24.–29. 6. Družine iz Nadškofijske karitas Maribor

1.–6. 7. Družine iz Škofijske karitas Koper

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

4. 6. Brezplačna pravna pomoč, Celje, od 10h do 11h

6. 6. Svetovalni pogovor, Celje, ob 9h

18. 6. Brezplačna pravna pomoč, Celje, od 10h do 11h

27. 6. Svetovalni pogovor, Celje, ob 9h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

1.–16. 6. PNC, zaključki programa po lokacijah

2. 6. Srečanje za bolne in starejše v Bovcu

3. 6. Umetniki za Karitas v Murski Soboti

5. 6. Srečanje Istrske OK, Bertoki

10. 6. Srečanje Kraške in Vipavske DK

11. 6. Srečanje DK Idrija Cerkno in Tolminske OK

11. 6. Druženje generacij, Ilirska Bistrica

15. 6. Romanje starejših, bolnih in preizkušenih na Brezje

18. 6. Srečanje Goriške OK, Šempas

20. 6. Praznično druženje in srečanje z invalidi, Brce

24. 6. Srečanje za ostarele in bolne, Most na Soči

26.–28. 6. Romanje sodelavcev Karitas v Prekmurje

NADŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

15. 6. Računalniški tečaj za prostovoljce ŽK za uporabo
Programa pomoči, Zavod sv. Stanislava ob 9h

22. 6. Izobraževanje za svetovanje z dr. Stankom Gerljolom,
Ignacijev dom od 9h do 17h

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

1. 6. Srečanje botrov in podpornikov Karitas – Nadškofijska
karitas Maribor, Strossmayerjeva 15, ob 10h

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

9. 6. Srečanje bolnih in ostarelih v Črnomlju

24. 6. Romanje sodelavcev ŽK Črnomelj

Vabljeni na

51. narodno romanje bolnikov, invalidov in starejših na Brezje

v soorganizaciji revije Ognjišče in Slovenske karitas

v soboto, 15. junija 2019.

Somaševanje bo vodil msgr. Alojzij Cvikel,

mariborski nadškof in predsednik Slovenske karitas.

Vabimo sodelavce Karitas za pomoč pri
organizaciji romanja iz vaših župnij ter mlade
za pomoč na Brezjah.

**51. narodno
ROMANJE
bolnikov, invalidov
in starejših na
BREZJE**

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Tatjana Splichal •

tema meseca

ZBIRAMO ŠOLSKÉ POTREBŠČINE ZA 11.000 OTROK

Peter Tomažič

Konec šolskega leta je pred nami in učencem se približujejo počitnice. Že v naslednjem mesecu bo treba pomisliti na prihodnje šolsko leto, nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin ter športnih copatov in torbe, če je stara uničena. To so seveda predvsem skrbi staršev, ki jih v nekaterih šolah lajšajo s skladi. To velja zlasti za območja z boljšim splošnim socialno-ekonomskim stanjem. V zadnjih dveh letih je k pomoči pristopila tudi država s šolskimi potrebščinami za prvi razred v lanskem letu ter za prvi in drugi razred v letošnjem letu. Pomoč je mogoče pridobiti tudi na CSD, vendar v okviru dveh izrednih pomoči, ki jih družine koristijo tudi za kurjavo in druge izredne stroške med letom. Na Karitas je lani pomoč v šolskih potrebščinah prejelo 11.123 otrok, kar je za skoraj 370 razredov otrok. Pomoč je bila realizirana predvsem v obliki paketov in naročilnic. Osnovnošolci in v manjšem obsegu tudi dijaki med letom prejemale tudi drugo pomoč za različne dejavnosti, prevoze, obutev, šolo v naravi, ekskurzije in podobno. Skupna pomoč z šolskimi potrebščinami je v lanskem letu v celotni mreži Karitas znašala preko 380.000 EUR. Na Karitas se še posebej obračajo po pomoč družine, kjer so starši brezposelni ali imajo nizko plačo, zadolžene družine, družine z enim staršem in družine z več osnovnošolci. Samo za najnujnejše in obvezne šolske potrebščine za enega otroka potrebujejo več kot 200 evrov. Velikokrat pomoč potrebujejo tudi družine, ki za silo shajajo skozi leto in drugače ne prejemale pomoči, nakup šolskih potrebščin pa presega njihove zmožnosti.

Pomoč Karitas je namenjena boljši prihodnosti otrok iz revnih družin. Tudi ti otroci se veselijo prihodnosti, razmišljajo, kaj bodo postali, kakšen poklic bodo opravljali in kje bo njihovo mesto v svetu. Otrokom poleg materialne pomoči nekatere Karitas pomagajo tudi z učno pomočjo, pomočjo pri plačilu različnih dejavnosti, prevozov za dijake in položnic za prehrano.

Za realizacijo pomoči s šolskimi potrebščinami del sredstev prispeva Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, velik delež pa zberejo tudi same Karitas. Na Slovenski karitas imamo v ta namen dve vseslovenski dobrodelni akciji. V prvi, Pokloni zvezek, ki se je začela že konec aprila, po slovenskih šolah zbiramo nove zvezke, v vrtcih pa tudi tempera barvice. Tudi letošnja akcija že dobiva lep odmev, saj se je k sodelovanju do sedaj prijavilo 261 osnovnih šol

in 107 vrtcev. Ob tem iskrena hvala vsem učiteljem in vzgojiteljem za izvedbo spremljajočih delavnic in spodbudo otrok k solidarnosti.

V mesecu juniju pa začnemo z akcijo zbiranja finančnih sredstev **Otroci nas potrebujejo**. Zbrana sredstva bodo posredovana škofijskim Karitas.

Svoj dar v akciji Otroci nas potrebujejo lahko prispevate na:

*Slovenska karitas,
Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761,
sklic: SI 00 362, namen: Otroci nas potrebujejo*

Otrokom želimo, da bi lahko živeli polno in dostojno življenje, za kar pa potrebujejo pogum, znanje in spretnosti. Le tako se bodo v prihodnosti izvili iz revščine njihovih družin.

Karitas v župniji

IMETI ALI NE IMETI ŽUPNIJSKO KARITAS?

dr. Franc Zorec

Župnijska Karitas (ŽK) je nepotrebna ustanova!? Če posnemamo način življenja, ki so ga imeli prvi kristjani (Apd 2,42-47), potem res ni razloga, da bi v župniji morala obstajati posebna skupina, ki bi skrbela za »pozabljene«. Vendar v naših župnijah še ni take povezanosti in zavesti medsebojne pomoči, da bi »imeli vse skupno« in bi »delili vsem, kolikor bi kdo potreboval«.

ŽK je s svojimi člani »sol v kvasu«, ki je pozorna na različne potrebe, ki nastajajo znotraj župnijske skupnosti. Te se lahko kažejo v pomanjkanju hrane, obleke, primerne stanovanj, neplačanih položnicah, v osebnih stiskah, razočaranjih, krivicah, ranjenih družinskih odnosih, pa tudi v nasilju, nadlegovanju, zlorabah ... verski izgubljenosti. Člani ŽK zaznavajo te stiske in potrebe ter jih skušajo blažiti, lajšati in odpravljati. Za nekatere vrste pomoči niso dovolj usposobljeni in nimajo dovolj sredstev, da bi neposredno pomagali, zato takrat iščejo pomoč pri ustanovah in posameznikih, ki lahko v večji meri pomagajo.

Korist delovanja ŽK ni samo v konkretni materialni in nematerialni pomoči, ki jo nudijo potrebnim. Pomemben je tudi vidik dogajanja, ki se ob nudenju pomoči sproža v prostovoljcu, saj neposredno izpolnjuje Jezusovo naročilo o največji zapovedi oziroma to, kar je potrebno, da dosežemo večno življenje (Lk 10,25-37). Ko se kot usmiljeni Samarijan približa človeku, za katerega ve, da mu pomoči ne bo mogel povrniti, in

mu kljub temu pomaga, je uresničil pogoj za večno življenje. Takšno delovanje posameznikov obenem prebuja čut za pomoč ali vsaj vzbuja vest ostalim župljanom ter jih vabi k posnemanju. Tako se v sočutje prebuja in oblikuje celotna župnijska skupnost. Vendar se tudi znotraj tega dogajanja ni moč izogniti delovanju hudega duha, ki nagaja s podtikanjem omalovaževanja karitativnega dela, obtoževanjem prostovoljcev z željo po uveljavljanju, kazanjem s prstom na posameznike, ki so sami krivi za svoj bedni položaj.

4

Vsak župnik je vesel delovanja ŽK, saj je to poleg oznanjevalnega in liturgičnega dela eden od treh stebrov pastoralne skrbi in dejavnosti v župniji. Nekateri projekti ŽK, ki so vezani na razpise ali so vključeni v širši sistem delovanja, npr. hrana EU, sicer zahtevajo nekaj več administrativne doslednosti, vendar se znotraj ŽK vedno najde kdo, ki prevzame to skrb, in župniku ni treba biti neposredno obremenjen s t. i. birokracijo.

Karitativna pomoč pa se ne sme ustaviti samo pri lajšanju materialnih in duševnih stisk. Cilj izkazane ljubezni je v tem, da bi prejemniki pomoči prepoznali Božjo ljubezen, ki so je deležni po dobrotnikih (Jn 13,34-35), in bi sprejeli Jezusa za svojega odrešenika. Če sodelavci ŽK zgolj lajšamo življenje za minljivost, smo sicer naredili humano dejanje, vendar jim s tem še nismo dali tistega, kar je vredno veliko več – vere v Boga.

Za takšno delovanje ŽK je potrebna osebna vera članov in njihov osebni odnos z Jezusom. Zato je spodbujanje in omogočanje verske in strokovne poglobitve stalna naloga vsakega sodelavca ŽK. Za zagotavljanje tega je treba v srečanja ŽK vključevati molitev in duhovni razmislek ter osmišljati etični kodeks delovanja prostovoljcev. **Ob tem je pomembno stalno spodbujanje zavedanja, da potrebni naše pomoči ne potrebujejo našega usmiljenja, kvečjemu sočutje, ampak predvsem potrebujejo resnično ljubezen. Potreba po karitativnem delovanju mora biti v nas, v prostovoljcih in sodelavcih ŽK, da živimo v ljubezni in uresničenju Ljubezni, ki je Božja podoba v vsakem človeku.**

gradimo družino

VSI IMAJO, SAMO JAZ NIMAM

Helena Zevnik Rozman

Andreja Kastelic iz Škofijske karitas Novo mesto je pred leti zapisala: »Spominjam se šestčlanske družine, ki se je oglasila po pomoč za šolske potrebščine. Potrebovali so tudi šolsko torbo za najmlajšega. Našli smo jo med darovanimi torbami. Mama si je oddah-

nila, otrok pa je ni sprejel, ker ni bila dovolj moderna. Začutila sem materino stisko, ko je želela ustreči otroku, a tega finančno ni zmogla.

Otroci in starši se soočajo tudi z družbenimi pričakovanji, modo in kriteriji ustreznosti. Da bi se izognili tem problemom in da njihov otrok ne bi bil zaznamovan s pomanjkanjem, starši pogosto nudijo več, kot finančno zmorejo. Zato ne potrebujejo le pomoči pri nakupu šolskih potrebščin, pač pa tudi oporo, da zmorejo predelati vse te strahove in občutke krivde ter se znajo o tem odkrito pogovoriti z otroki.

Družbeni normativi, moda in kriteriji ustreznosti so postavljeni zelo visoko, in mnogi starši so zaradi tega v hudi stiski. Vsak starš si namreč želi, da njegov otrok ne bi izstopal, da bi bil v družbi sošolcev sprejet, priljubljen oz. ne bi bil izključen in zaznamovan kot nekdo, ki nima, ki je revež, zguba, ki je drugačen ... Kakšne šolske potrebščine ima otrok, kako moderne igrače ali telefon ima, so prva sita, s katerimi se merijo otroci med seboj. Naj ob tem z vami delim osebno izkušnjo soočanja s šolo s svojim prvošolcem in modnimi trendi, družbenimi vplivi pri tem.

Že lansko leto mi je prijateljica podarila lepo ohranjeno, morda le nekoliko obledelo šolsko torbo znane blagovne znamke, ki so jo pred tem nosili že vsaj trije prvošolčki in je bila kupljena pred več kot desetimi leti. Moj sin jo je z veseljem sprejel, jaz pa sem se veselila z njim. Do začetka šole, ko se je v meni zbudil črviček, ki so ga zbujali še drugi starši prvošolčkov: »Naši bomo kupili novo torbo. Prva torba pa mora ja biti nova ...« In črviček je grizel še bolj, ko sem prve dni šole videla, da imajo vsi nove torbe, ki so sedaj popolnoma druge oblike: »Joj, kaj pa če bo fantu zato nerodno? ...« Dokler se nisem ustavila in rekla: »Ej, zdaj pa nehaj. Pa kaj potem, če imajo vsi novo. Tudi naša je čisto v redu in lepa!« Saj fant ni niti opazil, da imajo drugi drugačne torbe; no, vsaj omenil mi nikoli ni.

Ko si morda mislimo, da se z nakupom šolskih potrebščin to tekmovanje konča, lahko rečem, da se šele dobro začne. Vsako leto pride na plano nekaj novih, najbolj modernih in »nujno« potrebnih igrač, igrice itd. Da ne govorimo o telefonih ... In če jih otrok nima, je najbolj prikrajšan na vsem svetu. Vsaj tako on misli. Pa tudi mnogi starši z njim. Če samo pomislim na vse borbe z mojima fantoma o teh željah: »Vsi imajo, samo jaz nimam!« ali »Sveti Miklavž me bo pa gotovo uslišal ...« In smo starši zopet postavljeni pred dilemo, koliko in kdaj popustiti. Kaj je tisto, kar je še sprejemljivo, in kaj ne. Je pa hudo, ker nekateri največji »frajerji« v razredu oziroma v skupini nosijo vsak dan v šolo kaj novega in bolj modernega ter s tem kupujejo naklonjenost. Na enem od roditeljskih sestankov je beseda nanekla tudi na uporabo digitalne tehnologije

in nevarnosti, ki jih lahko le-ta prinaša, pa je eden od očkov glasno vztrajal, da otroci telefone in računalnike morajo imeti, ker bodo drugače popolnoma neuki in se ne bodo znašli v tem svetu. Poskusila sem malo ugovarjati, da za prvošolčke pa to ni čisto nič potrebno in da je pretirana uporaba celo škodljiva, ampak oče je tako glasno vztrajal, da sem se v stilu »pametnejši odneha« odločila utihniti. Hkrati pa sem že iskala načine, kako bom svojemu otroku dopovedala, da to ni najbolj potrebno za življenje.

Potem pa so tu še praznovanja rojstnih dni. Atlantis, športni klubi, posebni trenerji ... Ni, da ni. Povabi se cel razred, po možnosti potem še starše. Še najlažje v nedeljo dopoldan. Danes že nihče ne povabi sošolcev k sebi domov, ker se ne splača ali kdo se bo pa ukvarjal s temi otroki in še vse stanovanje je potem razmetano ... Si lahko predstavljate borbe, na kateri rojstni dan bo otrok šel oziroma kdo bo prišel k njemu in kje bo imel praznovanje?

Nanizala sem le nekaj primerov, s katerimi se srečujejo starši osnovnošolskih otrok in zaradi katerih se lahko mnogi znajdejo v hudi stiski. Ni namreč lahko hoditi proti toku družbe. Zato je pred nami izziv, da poleg materialne pomoči nudimo staršem tudi oporo pri odločitvah in vzgoji, da bodo zmogli prenesti vsa pričakovanja moderne družbe.

mlada karitas

MLADI SMO SOUSTVARJALCI BOLJŠE DRUŽBE

Tadej Kobal

Mladi smo posebna družbena skupina. Nismo več otroci, pa tudi "pravi" odrasli še ne. Imamo specifične želje, pričakovanja in tudi vrednote. Pogosto se zdi, da nam starejši premalo zaupajo in da z nami niso zadovoljni, čeprav sami verjamemo, da delamo prav.

Zavedamo pa se, da je družba sestavljena iz vseh starostnih in družbenih skupin ter da je povezovanje med njimi ključnega pomena. Tu igra Karitas pomembno

vlogo preko svojih programov in dogodkov, ki jih organizira, saj ustvarja okolje, v katerem so na nek način "prisiljeni" sodelovati tako otroci kot mladi, starejši in vse ostale družbene skupine.

Drug od drugega se lahko marsičesa naučimo in prav zato je komunikacija med člani družbe še toliko bolj pomembna. Mlad človek, ki je večč uporabe računalnika, lahko svojo sosedo nauči uporabljati spletno banko, ta ista gospa pa bo nekemu drugemu dala nasvet glede zalivanja rož. Ta cikel v družbi je zelo pomemben. Na srečanjih, kjer je prisotnih veliko različnih ljudi, se mimogrede naučimo nečesa novega, in oboroženi z vsem tem znanjem bomo lažje soustvarjali boljši svet – svet, v katerem se bomo vsi bolje počutili.

Mladi smo soustvarjalci svoje prihodnosti. V taki družbi, kot jo zdaj ustvarjamo, bomo živeli mi sami in naši potomci. Gotovo imamo mladi veliko priložnosti, ki pa se jih premalo zavedamo, zato ostajajo neizkoriščene. Prevečkrat se zanašamo na misel, da sami ne moremo ničesar spremeniti in da moramo za vsako stvar čakati na odločevalce, ki pa o težavi velikokrat niso niti seznanjeni.

Opazam, da se je v moji okolici veliko stvari obrnilo na bolje prav zaradi angažiranosti lokalnih ljudi. V Ajdovščini so na primer mladi, večinoma srednješolci, pred kratkim pobarvali ograjo športnega igrišča. Samo prebarvana ograja ni noben poseben dosežek. Pomembno je vse drugo, kar sodi zraven: na občini so začeli razmišljati o celoviti obnovi igrišča in njegove okolice, sklenjenih je bilo veliko novih prijateljstev in mladi so se začeli zavedati, da so to sprožili prav s svojim trudom, za katerega na videz niso dobili ničesar v zameno. Prepričan sem, da bodo ti isti ljudje z veseljem še kdaj sodelovali pri kakšnem podobnem projektu.

Mladi si pogosto ne upamo izraziti svojega mnenja, saj se počutimo nerazumljene in neslišane ter se bojimo zavrnitve. Že otroku večkrat rečemo "ne počni tega" ali "to ni dobro zate", vse premalokrat pa slišimo starša reči otroku "bravo, to si pa dobro naredil" ali "ne razumem te, ampak mislim, da delaš prav". Vsi želimo potrditev, da delamo dobro. Mladi še posebej, saj tistih, ki so zdaj starejši, nekoč ne bo več in bodo ti mladi takrat na njihovem mestu. Mladi smo neobremenjeni s (slabimi) izkušnjami in veliko lažje razmišljamo izven okvirov kot nekdo, ki je dvajset let starejši od nas.

Naslednjič, ko se boste sprehajali po svoji ulici, mestu ali vasi, opazujte, kaj se dogaja okoli vas. Videli boste mnogo stvari, ki jih lahko spremenite. Odločite se za eno in začnite delati, drugi se vam bodo kmalu pridružili in skupaj boste ustvarili nekaj novega – nekaj vašega. Videli boste, kako dober občutek boste imeli,

ko boste o tem lahko pripovedovali svojim vnukom ali pa zgolj naključnim obiskovalcem vašega kraja. Zato: upajte si povedati svoje mnenje, a spoštujte tudi mnenja drugih in jim prisluhnite.

Sam sem v preteklih letih sodeloval pri različnih prostovoljskih projektih, izmed katerih zagotovo izstopa vzpostavitev knjižnice na Slapu v okviru programa Popoldan na Cesti, preko katerega sem na Valu 202 postal najprej ime tedna in nato v aprilu še ime meseca.

6

NA ZDRAVO ZABAVO V NARAVO

Bernarda Nagode

Slovenska karitas je v sklopu programa young-Caritas (Karitas mladih v Sloveniji) v sodelovanju z Agencijo za varnost prometa pripravila projekt Na zdravo zabavo v naravo. Namen projekta je ozaveščanje o športnih aktivnostih brez alkohola, povečanje varnosti v prometu in promocija kvalitetnega preživljanja prostega časa.

Alkohol je zelo prisoten v naši družbi. Pijemo ga ob številnih priložnostih in za to vedno najdemo kakšen izgovor. Na zabavah ga pijemo zaradi družbe in za dobro voljo, ob hrani ga pijemo za dobro prebavo, ko smo sami, za potešitev tesnobe ... in ko gremo na izlet v gore, imamo za kratek požirek žganja že izgovor, da se ne prehladimo ali da si izboljšamo okus čaja z rumom ali pa se odžejamo s pivom po zaključku poti.

S športnimi aktivnostmi v naravi želimo krepiti zdravje telesa in duha. Pa je res potrebno to krepiti še z alkoholom?

S projektom **Na zdravo zabavo v naravo** bodo mladi v Karitas preverili, ali se da uživati v športnih aktivnostih v naravi brez alkohola, in nagovorili tako družine z otroki, ki jih vzgajajo za svetlo prihodnost, kot tudi mlade in vse, ki hodijo v hribe ali se kako drugače športno udeležujejo, da se odločijo za užitek v naravi in športnih aktivnostih brez alkohola.

Z eno od aktivnosti projekta želimo nagovoriti predvsem družine. V okviru teh aktivnosti bomo otroke, mlade, starše in stare starše spodbudili, da do oktobra 2019 skupaj naredijo vsaj 3000 višinskih metrov v slovenskih hribih in preživijo kvaliteten čas skupaj v naravi brez alkohola, kar vključuje tudi vožnjo do in z izhodišča.

V ta namen bo pripravljena brošura s predlogi za 10 vzponov. Brošura bo vsebovala tudi prostor za žig z vrha osvojene vzpetine in za družinsko fotografijo ter prostor, v katerem bo v smislu »Ali ste vedeli?« predstavljena vsebina s področja alkohola v prometu.

Namen le-tega je, da otroci tekom izleta te vsebine predstavijo staršem. Starši bodo pred vsakim vzponom podpisali izjavo, da med izletom ne bodo pili alkohola, otroci pa bodo prav tako pod vsakim izletom označili in podpisali, da je potekalo brez alkohola. Po opravljenih višinskih metrih bo komisija, ki bo sestavljena iz 3 članov, aktivnosti pregledala in med vsemi sodelujočimi izžrebala nagrajenca, ki bo prejel praktično nagrado.

V jesenskem času bomo organizirali pogovorne delavnice na mladinskih skupinah po župnijah. Poleg problematike alkohola bodo vedno predstavljene tudi druge vsebine, povezane s prometno varnostjo. Mladi pa bodo ves čas projekta imeli možnost, da svojo zavezanost k sodelovanju pri športnih aktivnostih brez alkohola potrdijo na družbenih omrežjih.

Projekt bomo izvajali skupaj s prostovoljci young-Caritas. Zato vabimo vse mlade, ki bi želeli biti promotorji zdravega načina življenja brez omame, da postanejo e-prostovoljci s širjenjem preventivnih vsebin.

Vse sodelavce Karitas vabimo, da v svojih župnijah povabijo mlade, da se pridružijo projektu in širjenju veselega druženja brez alkohola. Prav tako pa lahko povabite tudi družine in vse, ki radijo hodijo v hribe, da se tudi pridružijo projektu. Za dodatne informacije ter gradiva se obrnite na Slovensko karitas na telefon 01 300 59 61 ali bernarda.nagode@karitas.si.

Ijubezen je iznajdljiva

KARITAS SE NA OGLED POSTAVI

Ema Grünbacher

Predstavitve delovanja Karitas Ivančna Gorica na Ivankinem sejmu

V Ivančni Gorici vsako leto prirejamo Ivankin sejem, ki je zelo množično obiskan, saj ima dobro in pestro ponudbo. Letos smo se na njem želeli predstaviti tudi člani ŽK Ivančna Gorica in smo v ta namen pripravili bogato stojnico. Mimoidoči so lahko vzeli našo novo zgibanko, pogledali razstavo fotografij, kjer prikazujemo naše delo: izdelovanje voščilnic, srečanja s starejšimi, bolnimi, invalidi ter razkošen šopek kvačkanih pirhov na bukovih vejicah. Obiskovalce smo razvesel-

jevale tudi z ovčkami iz kvašenega testa, posladkali so se z našim pecivom, medtem pa smo jim pripovedovale o tem, kako Karitas deluje, in jih povabile k sodelovanju. Želimo si novih, mlajših sodelavcev, saj tudi same članice postajamo starejše in manj okretne, nekatere smo v delovanje Karitas vpete že 30 let.

O dogodku so poročali na občinski strani, naša Karitas pa se ta mesec predstavlja tudi v občinskem časopisu in cerkvenem glasilu Krmar.

na obisku

PRVI POMURSKI MATERINSKI DOM

Vlasta Glavač

Škofijska karitas Murska Sobota od 1. 1. 2016 izvaja program materinskega doma. Za nami so tako dobra tri leta delovanja in s tem veliko ugotovitev in izkušenj.

Izkušnje kažejo, da naš program z obema vsebinama (materinski dom in svetovalnica) ponuja novo rešitev na področju socialnega varstva v Sloveniji, predvsem v pomurskem prostoru. Navedeno utemeljujemo z dejstvom, da nosečnice, porodnice, mamice z otroki in ženske iz Pomurja, ki so bile v stiski in iz najrazličnejših razlogov niso mogle bivati v svojem domačem okolju ter so potrebovale podporo in nastanitev, niso imele enakih možnosti dostopa do storitev kot podobna ranljiva skupina drugod po Sloveniji. V primerih odločitve za program materinskega doma so morale odhajati iz svojega okolja, v druge kraje po Sloveniji, in tako ob že prisotnih stiskah doživljati še mnoge druge. Menimo, da z delovanjem prvega materinskega doma v Pomurju vnašamo v slovenski prostor tisto lokalno dostopnost, ki jo uporabnice te storitve najlažje sprejmejo in jo tudi potrebujejo. Enako velja za izvajanje programa svetovalnice.

Program Prvi pomurski materinski dom s svetovalnico se odlikuje po:

- možnostih ugodnega dostopa do prostorov za izvajanje programa (najem prostorov po simboličnih cenah)

- možnostih najrazličnejših bogatih donacij (donacije v hrani, obleki, opremi, denarju ...)
- zelo razvejani in številčno zelo močni mreži prostovoljcev
- možnostih dopolnjevanja programa z zdravnikom pro bono
- možnostih dopolnjevanja programa z logopedom pro bono
- možnostih dopolnjevanja programa s pravnikom pro-bono
- možnostih nadgrajevanja programa z dodatnimi vsebinami in ponudbami (brezplačno letovanje in druge vsebine)
- cenovni dostopnosti (program svetovalnice je za uporabnike programa v celoti brezplačen)
- organizaciji gospodinjstva (skupna priprava kosila in zagotavljanje živil za vse obroke)
- možnostih sodelovanja z drugimi programi Škofijske karitas Murska Sobota (Lazarjev dom ...)
- soglasni podpori programu s strani vseh občin v Pomurju (27 lokalnih skupnosti)
- ustreznem sofinanciranju programa s strani lokalnih skupnosti
- soglasni podpori programu s strani vseh centrov za socialno delo v Pomurju

Vse navedeno vidimo kot veliko prednost pri izvajanju našega programa, predvsem v smeri, da se trudimo zagotoviti dodatne človeške, materialne oziroma finančne vire za kakovostno delovanje ter čim bolj pestro ponudbo različnih vsebin. S strokovnim delom in z delovanjem programa nasploh se trudimo, da bi se uporabnice zmogle čim bolj okrepiti in z novimi znanji za ravnanja vrniti na pot samostojnega življenja.

Materinski dom s svetovalnico v pomurskem prostoru je potreben. To dejstvo strokovni delavci zaznavamo ob svojem delu in ga utemeljujemo s podatki, ki jih navajamo v poročilih, ki jih pripravljamo za Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in lokalne skupnosti.

V času izvajanja programa se je v prostorih materinskega doma na obeh lokacijah oglasilo veliko obiskovalcev in gostov, tako strokovnih kot laičnih (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Socialna zbornica, strokovni delavci CSD-jev in drugih sorodnih organizacij, predstavniki državnega zbora, donatorji, prostovoljci itd.).

8 medsebojno sodelovanje in poznavanje delovanja socialnovarstvenih programov je toliko bolj pomembno, odkar je 15. 4. 2019 stopil v veljavo Družinski zakonik, ki je pomemben za sodišča, centre za socialno delo, izvajalce socialnovarstvenih programov in druge.

V materinski dom prihajajo ženske in mamice z otroki v stiski. Zelo pogosto je z njihovim prihodom v namestitveni program povezana potreba po urejanju določenih družinskih razmerij, kot npr. zaupanje v vzgojo in varstvo, stiki, preživnina, rejništvo, razveza, delitev skupnega premoženja ... Strokovne delavke v materinskem domu pri vseh teh urejanjih in aktivnostih nudimo uporabnicam pomoč, svetovanje, spremljanje. Prav tako spremljamo izvajanje starševske skrbi ter skrb za koristi otroka uporabnice v času njenega bivanja v programu. Zato je poznavanje spremenjene zakonodaje na družinskem področju pomembno za naše delo.

»LJUBITE SE MED SEBOJ, KAKOR SEM VAS JAZ LJUBIL«

papež Frančišek

prevod: p. Ivan Herceg DJ, vir: Vatican News

Potem ko je Jezus dvanajsterim umil noge, jim je rekel: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj; kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj« (Jn 13,34). Toda v kakšnem smislu imenuje »novo« to zapoved? Saj vemo, da je že v Stari zavezi Bog zapovedal članom svojega ljudstva, naj ljubijo bližnjega kakor samega sebe (prim. 3 Mz 19,18). Jezus sam je tistemu, ki ga je vprašal, katera je največja zapoved postave, odgovoril, da je prva ljubiti Boga z vsem srcem in druga je ljubiti bližnjega kakor samega sebe (prim. Mt 22,38-39).

Novost zapovedi ljubezni

V čem je torej novost te zapovedi, ki jo je Jezus izročil svojim učencem? Zakaj jo imenuje nova zapoved? Starodavna zapoved ljubezni je postala nova, ker je bila dopolnjena s tem dodatkom: »*kakor sem vas jaz ljubil*«. Ljubite, kakor sem vas jaz ljubil. Vsa novost je v ljubezni Jezusa Kristusa, s katero je

ŽIVLJENJE, VREDNO ČLOVEKA

Peter Tomažič

Pred kratkim sem bral knjigo, ki jo je izdala Mohorjeva družba. V knjigi »Pepca« opisuje življenje v Postojni in okolici v čas med in po drugi svetovni vojni, tja do sredine 50. let. Še veliko let po vojni je namreč bilo življenje zelo trdo. Dalo se je preživeti, vendar pa ne živeti in se razvijati. Predvsem pa je Pepca v tistih časih pogrešala svobodo, na vseh področjih; da bi lahko nadaljevala šolanje, da bi lahko izražala svojo vero, da bi lahko ustvarjala svoje življenje po svojih predstavah in željah ... Stara komaj 17 let je sama zbežala v Trst in z veliko zapleti komaj uspela uiti dolгим komunističnim krempljem. Tudi na drugi strani meje in kasneje v Avstraliji je imela veliko preizkušenj s slabimi ljudmi, ki so želeli izrabiti njeno mladost in njeno situacijo. Kar nekajkrat je bila tudi ponižana in prevarana. Toda gnala jo je neustavljiva volja in vera v človeka vredno življenje. Za njo je zbežal tudi brat z enajstimi prijatelji. Skoraj vse so na meji z Italijo pobili jugoslovanski graničarji. Na srečo je on preživel in se pridružil svoji sestri.

Vsi smo v prejšnjem mesecu slišali in brali o ugrabitvi starejšega gospoda, ki so ga skupaj z avtom ilegalni migranti uporabili za prehod preko Slovenije v Italijo. Dogodek je bil kot naročen za politični spo-

On dal življenje za nas. Gre za vse zajemajočo brezpozorno in neomejeno ljubezen, ki doseže svoj višek na križu. V tem trenutku skrajnega ponižanja in v tistem trenutku izročnosti Očetu je Božji Sin pokazal in podaril svetu polnost ljubezni. Ko so ponovno premislili Kristusovo trpljenje in agonijo, so učenci razumeli pomen teh besed: »Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj.«

Kakor nas je On ljubil

Jezus nas je prvi ljubil in nas je ljubil ne glede na našo krhkost, na naše omejenosti in na naše človeške slabosti. On je to napravil, da smo postali vredni njegove ljubezni, ki ne pozna meja in nikoli ne mine. S tem, ko nam je dal novo zapoved, od nas zahteva, da se ljubimo med seboj ne samo in ne toliko z našo ljubeznijo, temveč z njegovo, ki jo Sveti Duh vlija v naša srca, če ga z vero prosimo. Na ta način, in samo tako, se lahko ljubimo med seboj, in ne samo kakor ljubimo samega sebe, ampak kakor nas je On ljubil, torej neizmerno bolj. Bog nas namreč neizmerno bolj ljubi, kot mi ljubimo samega sebe. Tako lahko povsod širimo seme ljubezni, ki prenavlja odnose med osebami ter odpira obzorje upanja. Jezus vedno odpira obzorja upanja, saj Jezusova ljubezen odpre ta

pad pred evropskimi volitvami. Z vsem tem medijskim dogajanjem je naključno sovpadala tudi okrogla miza Slovenske karitas ob predstavitvi brošure, ki govori o povezanosti med migracijami in razvojem ter zasleduje predvsem pozitivne učinke migracij. Udeležil sem se predstavitve in z velikim zanimanjem poslušal govorce, ki so poskušali podati vsaj grobo sliko o kompleksnosti migracij. Še posebej so se mi vtisnile besede ravnatelja OŠ Livada, ki je povedal približno takole: *»Če se migrantov bojimo, jih ne sprejmemo in ne postanejo naši, jih bo v svoje zanke ujel kriminal ali getoizacija.«* In to trditev sem v naslednjih dneh tudi sam preizkusil in notranje pretehtal v nenavadnem dogodku. Na poti iz službe sem se ustavil v nakupovalnem centru. Ko sem po nakupu speljeval iz boksa na parkirišču, je nanj z veliko hitrostjo zavil bel avto z voznikom »čokoladne barve in črnih las«. Oba sva hitro zavrla in se pogledala. Ker je bilo dovolj prostora, sem želel speljati naprej, vendar mi je »čokoladni« voznik to kar dvakrat preprečil. Po meni je zaplapolal adrenalin in za trenutek nisem vedel, kaj naj naredim. Nato pa sem se s telefonom v roki pretvarjal, da kličem policijo, in avto je nemudoma izginil. »Na, pa še ti migranti,« sem si rekel sam pri sebi. »Upam, da življenje ne bo postalo nevarno.« Prižgal sem Radio Ognjišče in se peljal proti domu. Na radiu je ravno potekala debata s kandidati za evropske poslance na temo migracij. Prisluhnil sem govornici, ki je poveda-

la, da se moramo vprašati, kakšne so naše vrednote in v kakšnem vrednostnem sistemu oziroma družbi želimo živeti čez dvajset let. Najprej se moramo zediniti o naših glavnih vrednotah in jih povsod skrbno gojiti, predvsem pri sebi. Sam dodajam, da pri tem ne more biti dvojnih meril za naše in vaše v stilu: *»Tudi če kdo laže, žali druge, dela škodo, krade ali goljufa, ni to nič hudega, ker drugi še bolj. Samo da imamo tudi mi kaj koristi ali samo da je naš.«*

In še zaključna misel iz vseh teh dogodkov, razmišljanj in branja. Ljudje bodo ves čas iskali boljše življenje v želji, da bi živeli dostojno in svobodno. Nobena meja jih ne more ustaviti. Številnih Slovencev ni ustavila jugoslovanska vojska in zelo veliko jih je na meji pobila. Tudi vseh drugih, ki na poti tvegajo zlorabe, zapor, posilstva, trgovino z ljudmi in na koncu še smrt v morju, ne bo mogel nihče ustaviti, tudi če nanje strelja. Njihova želja po boljšem življenju in svobodi zase in za družine je neustavljiva. Prav tako so naše pokojnine, gospodarska rast, socialni sistem itd. še kako odvisni od pritoka migrantov. Tega se sicer še ne zavedamo, bo pa to kmalu več kot vidno. Največ, kar lahko storimo, je, da se kot državljani Slovenije in Evrope zedinimo o glavnih vrednotah, ki so tokrat pomembne predvsem za večino, jih povsod živimo in jih najprej pričakujemo drug od drugega, nato pa tudi od ljudi, ki bodo k nam prihajali.

obzorja. S to ljubeznijo postanemo novi ljudje, bratje in sestre v Gospodu, in nas dela novo Božje ljudstvo, Cerkev, v kateri so vsi poklicani ljubiti Kristusa in se v Njem ljubiti med seboj.

Sem sposoben ljubiti tistega, ki me je razžalil?

Ljubezen, ki se je razodela v Kristusovem križu in ki nas jo On vabi živeti, je edina moč, ki spreminja naše kamnito srce v meseno srce. Edina moč, ki je sposobna spremeniti naše srce, je Jezusova ljubezen in tudi

to, če mi ljubimo s to ljubeznijo. Ta ljubezen nas napravlja sposobne ljubiti sovražnike in odpuščati tistemu, ki nas je razžalil. Vprašal vas bom, vsak pa naj odgovori v svojem srcu. Sem sposoben ljubiti svoje sovražnike? Vsi imamo nekaj ljudi, ne ravno sovražnike, ki ne gredo skupaj z nami, saj so na drugi strani, ali koga, ki nam je nekaj hudega storil. Sem sposoben ljubiti te ljudi, tega moškega, to žensko, ki mi je nekaj hudega storila, ki me je razžalila? Sem ji sposoben odpustiti? Vsakdo naj odgovori v svojem srcu. Jezusova ljubezen nam da videti drugega kot sedanjega ali prihodnjega člana skupnosti Jezusovih prijateljev. Spodbuja nas k dialogu in nam pomaga medsebojno prisluhni si in spoznavati se. Ljubezen nas odpira za drugega in s tem postaja osnova za človeške odnose. Napravlja nas sposobne prerasti ovire lastnih slabosti ter lastnih predsodkov. Jezusova ljubezen ustvarja mostove, uči nove poti, vnaša dinamizem bratstva.

Devica Marija naj nam s svojo materinsko priprošnjo pomaga sprejeti od svojega Sina Jezusa dar njegove zapovedi in od Svetega Duha moč, da jo bomo vsak dan izvrševali.

VELIKO DRUŽIN IN OTROK ŠE VEDNO ŽIVI POD PRAGOM REVŠČINE ALI NA ROBU

Cveto Uršič

10

Družina je, poleg socialne varnosti in možnosti za zaposlitev, najpomembnejša enota vsake skupnosti in eden glavnih stebrov katerekoli stabilne in trajno razvijajoče se družbe. Zato je zaščita družine in njenih članov od spočetja do naravne smrti ena iz med pomembnih vrednot Karitas v Sloveniji. Vlaganje v družino in otroke je vlaganje v stabilnost in vsestransko blagostanje. To je še posebej pomembno v luči demografskih sprememb, ki že hromijo našo družbo.

Karitas se srečuje z več kot 20.000 družinami, ki so v materialnih in drugih stiskah. V različne programe pa je vključenih skoraj 30.000 otrok. Ob tem opozarjamo, da zelo veliko družin živi pod pragom revščine ali na robu, v težko dostopnih podnajemniških stanovanjih, z minimalnimi plačili ter v pogojih dela, ki so nenaklonjeni družini. Veliko staršev opravlja časovno nepredvidljivo, večizmensko delo in delo ob vikendih, ne glede na to, da to ni nujno potrebno za delovni proces in služi samo večjim dobičkom. To uničuje družinske odnose in primerno okolje za otroke. Starše, še posebej samohranilke(ce), ki želijo udeležiti starševstvo, pa postavlja v neenakovreden položaj na trgu dela.

Poleg materialne revščine družinam zelo veliko stisko povzročajo tudi različne oblike zasvojenosti, še posebej alkoholizem, ki je nemalokrat vzrok ali posledica revščine. To potrjuje tudi statistika, saj imajo prebivalci vzhodne Slovenije, kjer so slabše socialno-ekonomske razmere, kar **1,7-krat večje tveganje** za smrt zaradi razlogov, izključno povezanih z alkoholom, v primerjavi s prebivalci zahodne Slovenije. **V Sloveniji se kar vsako tretje gospodinjstvo srečuje s problematiko alkoholizma. Negativne posledice čezmernega uživanja alkohola in odvisnosti za štirimi stenami marsikateremu otroku uničijo življenje.** Po navedbi Društva Žarek upanja

različni podatki kažejo, da se otroci ne počutijo varno v lastnem domu, če odraščajo v družinah, v katerih imata eden ali oba starša težave zaradi čezmernega, škodljivega in tveganega pitja alkohola ali zasvojenosti z njim. Otroci staršev, ki imajo težave z uživanjem alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi, imajo kar **2,7-krat** večjo verjetnost, da bodo v prihodnosti fizično ali spolno zlorabljeni, in **4,2-krat** večjo verjetnost, da bodo med odraščanjem zanemarjeni. Naša ravnanja so izjemno pomembna za prihodnost naših otrok. Še posebej naš zgled zmernosti bo v veliko pomoč mladostnikom pri njihovih odločitvah.

Neprecenljivi del naših družin so tudi starejši, ki v veliko primerih, napol prisilno, da ne bodo v napoto, končajo v domovih za starejše in po nekaj mesecih prenapeto in zavrženi zaključijo svoje življenje. Pomoč na domu, medgeneracijsko sodelovanje, olajšave ter spodbude za varstvo staršev in različne oblike dnevnega varstva starejših imajo še velik potencial za razvoj in potrebujejo večjo sistemsko podporo države.

Ob mednarodnem dnevu družin Slovenska karitas poziva državne in organe lokalnih skupnosti, naj še naprej podpirajo in razvijajo družini naklonjene mehanizme spodbujanja, olajšav, poenostavitve in prilagoditev. Naj bo podpora družini z vrednostnim predznakom nagrajevanja, priznanja truda in le v nujnih primerih s predznakom državne pomoči.

Rezervirajte si vikend za vso družino!

13. festival družin

14. do 16. junij 2019
Visoko pri Poljanah (Tavčarjev dvorec)

Iz programa:

- Pogovor in krajši koncert s **Trkajem**
- Talent šov **"ISKRENO"** – družina zaigra in zapoje s **Pavletom Ravnehribom**
- "Igra za celo družino" **Gregorja Čušina**
- Montessori v domačem okolju z **Mejco Kotič**
- Pogovor o osebnem slogu s **Tino Martinec Selan**
- Glasbeno rajanje z **Odklopljenim Gregom** in bendom **LooBEzND**
- Plesna poboševalnica za pare
- Meditativni ples s **s. Marijo Ireno Stele**
- Nedeljska sveta maša
- Športni izzivi za celo družino
- Pohod po poteh Visoške kronike ob 100. obletnici romana
- Delavnice, nagovori, ustvarjanje ... s sodelavci Iskreni!

Vse to in še mnogo več!

Niže cene v predprodaji!

www.festival-druzin.si

iskreni

Ena družina = ena vstopnica.

koper

V AJDOVSKI OBČINI IMAMO ČASTNO OBČANKO

Ivica Vidmar

Ob občinskem prazniku Občine Ajdovščina je 5. maja 2019 potekala osrednja proslava, na kateri so bila podeljena občinska priznanja ter posebno priznanje častni občanki.

Naša **Jožica Ličen** je postala prva ženska s tem nazivom. Občina ji je nagrado podelila s sledečo obrazilitvijo.

Jožica Vrčon iz Malih Žabelj je prišla na svet rano v času, ko se je Primorska priključevala k Sloveniji. Njena družina je bila čuteča do soljudi in razumevala do njihovih stisk, zato sama pravi, da ima dobrodelnost zapisano v genih.

Končala je ekonomsko šolo in 23 let delala na davčni upravi. Vmes se je poročila, z možem Cirilom sta si na Cesti zgradila topel dom in ustvarila ljubečo družino. Potem je prišla bolezen, zaradi katere se je upokojila. Kmalu se je vključila v ravno takrat ustanovljeno Slovensko karitas ter pomagala ustanavljati podružnico – Škofijsko karitas Koper. Odtlej je Jožica Ličen srce in duša prostovoljstva v Ajdovščini, Vipavski dolini, na Primorskem. Sčasoma je postala namestnica ravnateljice, lani pa jo je škof Jurij Bizjak imenoval za ravnateljico. Še vedno vodi tudi Karitas vipavske dekanije, ki združuje več kot 200 prostovoljcev, na kar je nadvse ponosna.

Jožica Ličen je eno veliko odprto srce, ki daje in ničesar ne pričakuje v zameno. Njena predanost sočloveku je neizmerna, prav tako njeno razumevanje do vsakovrstnih stisk. Svojo plemenitost izkazuje v brezpogojnosti dobrodelnega delovanja – prizadeva si pomagati vsakomur, ki pomoč potrebuje – pa najsi so to begunci, ali pa prizadeti v naravnih nesrečah, brezdomci ali zasvojenici, osamljeni ostareli ljudje ali pa mlade družine – no, prav te in pa otroci imajo posebno mesto v njenem srcu. Težko ji je bilo v času gospodarske krize, ko so po pomoč prihajali tisti, ki so še nedavno sami pomagali, pa so se znašli v hudih materialnih in še hujših osebnih stiskah. Najhujša stiska je, ko je prizadeto človekovo dostojanstvo. Skupaj s prostovoljci si zato prizadeva pokazati spoštovanje, sočutje in razumevanje, pridobiti zaupanje in ponuditi pogovor.

Ob razdajanju pomoči potrebnim nas delovanje Jožice Ličen stalno opominja, da je smisel sobivanja v sodelovanju, da dobroto poplača hvaležnost, da bomo lepše živeli, če se bomo med seboj razumeli, si pomagali.

Skozi tri desetletja prostovoljnega humanitarnega delovanja se je razdajala v nepreštvenih akcijah zbiranja in dajanja. Nekatere teh akcij so posebne, saj presegajo zgolj materialno pomoč in širijo pomembne vrednote za celotno družbo. Tak je denimo Materinski dom na Cesti, kjer je skozi leta nastajal danes tako zgleda vreden program učne pomoči Popoldan na Cesti, podobni domovi pa so danes v več krajih na Primorskem. Pa hiša Malorca v Ajdovščini, kjer si topel dom delijo nekdanji brezdomni. Mnogi otroci in družine so s pomočjo Jožice in Karitas prvič videli morje, prvič doživeli prave počitnice.

Dragulj v tej Jožičini dobrodelni zgodbi pa je čisto njena ideja, prvič udejanjena avgusta leta 1995 na domačiji Vidmarjevih na Sinjem vrhu. Likovna kolonija Umetniki za Karitas prinaša v naš prostor zavest, da človek ne živi samo od kruha, da je umetnost dodana vrednost materialni oziroma finančni pomoči. Hkrati so sodelujoči umetniki dokaz, da na tem svetu in v tem času le ni vse samo črno, da torej obstaja tudi solidarnost, skrb za sočloveka, ne le pehanje za dobičkom, medijsko pozornostjo ali slavo.

Ob vsem delu pa Jožica najde čas za pisanje za različne medije, redno objavlja na socialnih omrežjih, ki so žal postala polje nestrpnosti. Tudi pri tem se vidi njena veličina, saj zmore z lepo besedo razorožiti negativce in preseči delitve.

Jožica Ličen s svojim zgledom plemeniti našo družbo. Njen zgled je velik in pomemben, zato ji hvaležnost izražamo tako, da jo imenujemo za častno občanko Občine Ajdovščina.

V nabito polni dvorani nas je sedelo oz. stalo kar precej sodelavcev Karitas. Po prejemu priznanja se je Jožica v vsej svoji skromnosti najprej zahvalila nam – sodelavcem. Zahvalo je namenila tudi tistim, ki se po pomoč obrnejo, kajti tudi za to potrebuješ pogum,

seveda pa tudi Občini Ajdovščina, ki je moralni in finančni podpornik karitativne dejavnosti.

Z vso hvaležnostjo in spoštovanjem se je na koncu naslonila na tisto največjo Ljubezen – Boga. Ker je On ljubezen, vsi tisti, ki Vanj verujemo, ne moremo drugače, kot da se med seboj ljubimo in si pomagamo.

Ko sva po prireditvi klepetali z Jožičino hčerko Eriko, sva bili obe mnenja, da je tudi v nebesih 5. maj prazničen. Mož Ciril, ki je vedno podpiral Jožičino delo, je gotovo z velikim veseljem spremljal dogajanje v Ajdovščini.

Draga Jožica!

Veliko čestitk si prejela v teh majskih dneh. Naj bo ta – še ena – prav v imenu vseh sodelavcev Karitas.

»ZAKRAMENT ZA ZDRAVJE, NE PA ZA SMRT ...«

Ivica Vidmar

Tako je opisal zakrament bolniškega maziljenja msgr. Miro Šlibar, ko je v naši župniji Angelov varuhov na Otlici daroval sv. mašo za bolne, ostarele, ovдове in invalide. Povabil je vse, da se s prejemnikom zakramenta v duhu povežemo in v tišini zanj molimo.

Pri pridigi se je spomnil svojih začetkov hoje bolniškega »pastirja«. Ko je bil v 7. razredu, mu je J. Mrvar, moravški župnik, dejal: »Splača se iti po kolenih okrog sveta, da rešiš eno samo dušo.« V svoji plemeniti službi je msgr. Šlibar rešil oziroma olajšal ogromno duš in jih pospremil v večnost.

Poudaril je, da pastirji niso samo duhovniki. Pastirji smo tudi starši, stari starši, bolniki, tudi politiki, nenazadnje smo pastirji tudi drug drugemu. Zato je še kako primerno, da se tudi kot starši ali stari starši vprašamo, kakšni pastirji in vodniki smo svojim otrokom, kako jih vzgajamo, kakšen zgled jim dajemo glede človeških in krščanskih vrednot, kam naši otroci hodijo na »pašo«. Spomnil nas je na moč molitve – za bolne, otroke, družine, za duhovnike, za nove duhovne poklice.

Otlška župnija zajema tri vasi, kjer so hiše raztresene po planoti. Oddaljenost je včasih vzrok za marsikatero osamljeno uro, ki jo starostniki preživljajo v svojih domovih. Osebo povabilo na srečanje da človeku občutek, da je opazen. V velikem številu smo se 11. maja zbrali pri sveti maši. Prežemalo jo je pristno medgeneracijsko vzdušje, saj so Bogu in vsem navzočim navdušeno prepevali otroci, sodelavke Župnijske karitas pa smo pripravile sodelovanje.

Po maši smo se povabljeni in sodelavke Karitas preselili v župnišče. Gospod Šlibar je tam spregovoril predvsem o svojih izkušnjah prinašanja Boga. Družnje se je ob dobrotah prevesilo v večer.

Ko sem se naslednji dan po e-pošti še enkrat zahvalila g. Šlibarju, sem dobila tale odgovor: »Lepo je bilo pri vas. Vesel sem, da ste to občutili tudi vi. Hvala vam za vse vaše delo povezovanja in služenja. Naj Gospod in Mati Marija z angeli vodi vas, vse vaše in občestvo v vaši fari.«

Kako lepo je biti sodelavka Karitas. Hvala Bogu za to poslanstvo.

SODELOVANE OB 50-LETNICI IDRIJSKE ŽUPNIJSKE CERKVE SV. JOŽEFA DELAVCA

Barbara Kuštrin

»Velike reči je Gospod za nas storil!« (Ps 126,3)

Župnija in mesto Idrija sta v dneh ob letošnjem 1. maju slovesno proslavila 50. obletnico posvetitve idrijske župnijske cerkve sv. Jožefa Delavca. Praznovanje je trajalo več dni in je potekalo pod geslom »Velike reči je Gospod za nas storil!« (Ps 126,3).

Župnijska cerkev je posvečena sv. Jožefu Delavcu, sozavetnica pa je sv. Barbara, v spomin na nekdanjo cerkev sv. Barbare v središču mesta, ki je bila ob koncu druge svetovne vojne bombardirana, leta 1951 pa po nerazumnem ukazu takratne oblasti porušena.

V župniji Idrija je obdobje priprave na zlati jubilej sicer trajalo tri leta. V tem času smo se lahko udeležili številnih kulturnih in duhovnih dogodkov. Po trinajstih letih premora je v mesecu aprilu pestro dogajanje obogatil sveti misijon pod geslom »Pričeval Ljubezen bom«.

Praznovanje se je začelo z nedeljo Božjega usmiljenja, ko smo se skupaj z 21 prvoobhajanci in njihovimi družinami veselili prejema zakramenta sv. obhajila.

Nadaljevalo se je s ponedeljkovim celonočnim češčenjem Najsvetejšega z uro skupnega slavljenja ob glasbi in petju.

V torek, na predvečer praznika, se je dogajanje preselilo na idrijski Mestni trg, kjer smo prisluhnili promenadnemu koncertu Godbenega društva rudarjev Idrija pod vodstvom Domna Prezlja. Del programa je bil posvečen zlatemu jubileju župnijske cerkve. V okviru koncerta je Idričane nagovoril sedanji idrijski župnik mag. Marko Rijavec in povabil k medsebojnemu sodelovanju.

Glasbeno doživetje se je nadaljevalo ob prvem koncertu zvonov v Idriji – izmenično so doneli zvonovi tako župnijske cerkve kot cerkve sv. Antona na Rožnem hribu nad mestom.

V sredo, 1. maja, je dopoldansko sveto mašo ob somaševanju 23 duhovnikov, povezanih z idrijsko župnijo, daroval koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak. Njegovemu nagovoru je prisluhnila velika množica vernikov. Tako kot pred petdesetimi leti je ob koncu slovesnosti v znak hvaležnosti zadonela zahvalna pesem – Hvala večnemu Bogu!

Praznovanje se je po sveti maši nadaljevalo na župnijskem vrtu. Župljani smo se veselili v prijateljskem druženju ob skupni gostiji – med drugim ob idrijskih žlikrofih in zelševki. Pri pogostitvi so pomagali člani Župnijske karitas Idrija. Tombola, ki je sledila, se je prepletla z zanimivimi spomini župljanov, ki so segli tudi petdeset let nazaj.

Praznovanje se 25. maja nadaljuje s še enim lepim dogodkom: koncertom idrijskega župnijskega pevskega zbora v domači cerkvi. Vsi smo tudi v velikem pričakovanju skorajšnje izdaje obsežnega zbornika, ki bo zajemal polstoletno dogajanje v našem mestu

in župniji in bo gotovo neprecenljiva zakladnica zgodovinskih dejstev ter spominov na pretekli čas.

Da, tudi v Idriji je Gospod velike reči storil.

BLAGOSLOVITEV OBNOVLJENIH PROSTOROV IN ZAČETEK DELOVANJA CENTRA BOGDANA ŽORŽA

Jožica Ličen

V ponedeljek, 20. maja, smo v Centru Karitas v Ajdovščini na Vipoavski cesti 11 blagoslovili obnovljene prostore in odprli Center Bogdana Žorža, ki bo deloval v okviru Preventivnega programa za otroke in mladostnike Popoldan na Cesti.

Prostore je blagoslovil generalni vikar koprške škofije g. Slavko Rabec, navzoče je nagovoril župan Občine Ajdovščina g. Tadej Beočanin, Center Bogdana Žorža pa je odprla ga. Zdenka Žorž, žena pokojnega Bogdana. Dogodka so se udeležili številni sodelavci, pozdravno pismo je poslala tudi ga. Tatjana Verbnik Dobnikar, predsednica Društva Sloges, ki vsako leto v Ljubljani pripravlja Bogdanove dneve.

Zvestega sodelavca Karitas, pokojnega psihologa Bogdana Žorža, ne more nadomestiti nihče, uspeva pa nam nadaljevati njegove ideje in delo, saj je v Škofijski karitas Koper kot voditelj odbora za svetovanje, veliko pripomogel k duhovni in strokovni rasti sodelavcev Karitas. V obdobju od leta 1997 pa vse do smrti leta 2014 je vodil seminarje za neprofesionalno svetovanje ljudem v stiski, ki jih je zaključilo preko 150 prostovoljnih sodelavcev Karitas. Večina med njimi še vedno uporablja pridobljeno znanje v karitativni dejavnosti, največ v vseh trinajstih Centrih karitas v Koprski škofiji. Prvi konkretni rezultati pridobljenega znanja so bili ob potresu v Posočju, kjer smo izvajali delavnice za starše in otroke, ki so se soočali s strahom zaradi

potresa. Osnovne pogovore s starši in otroki smo vodili udeleženci seminarjev, težje primere pa smo prepustili Bogdanu. Nepogrešljivo je bilo njegovo znanje pri ustanavljanju Materinskega doma, pri pripravi programov v Domu karitas v Soči, bil pa je tudi idejni oče prepoznavnega programa za mladostnike in otroke Popoldan na Cesti. Program se je leta 2001 začel izvajati v Domu karitas na Cesti, danes se izvaja na desetih lokacijah in vključuje v Mlado karitas 110 prostovoljcev, večinoma dijakov srednjih šol in študentov, redno učno pomoč in prijateljsko preživljanje prostega časa pa nudi več kot 250 osnovnošolskim otrokom. Podporo staršem in otrokom pri premagovanju vsakodnevnih težav že sedaj nudi voditeljica programa ga. Tatjana in tudi drugi strokovni sodelavci znotraj in zunaj Karitas. Prav v tem kontekstu je bila Bogdanova ideja v duhu »piramide karitas«, kar pomeni, da v osnovi sodelavci Karitas zaznajo različne stiske in jih skušajo reševati tako, da v strukturi Karitas in tudi v drugih strokovnih krogih pomagajo staršem in otrokom poiskati primerne človeka, ki si je pripravljen vzeti čas ter uporabiti svoje znanje pri iskanju poti iz nastale situacije. V ta namen je izrazilo pripravljenost za sodelovanje več kot deset različnih strokovnjakov. Vizija tega centra ni odpreti delovno mesto za enega človeka, ki bi zmogel reševati toliko različnih stisk. Namen je, da koordinator tesno sodeluje s primernimi strokovnjaki, ki so se pripravljeni vključiti in pro bono pomagati.

Zametki Centra Bogdana Žorža so se rodili že ob Bogdanovem pogrebu, saj je družina ves finančni dar namenila Karitas. Od takrat naprej je bil tudi dar od slik Umetniki za Karitas namenjen duhovni, moralni in materialni pomoči otrokom, mladostnikom in njihovim družinam. Geslo kolonije in prodajnih razstav 2015/2016 je bilo »Veselite se življenja« in je bilo izbrano iz duhovne oporoke Bogdana Žorža.

V začetku je bil ta center načrtovan v Domu karitas na Cesti, vendar nam tega zaradi lastništva ni uspelo realizirati in v danem trenutku je priskočila na pomoč Občina Ajdovščina, ki je del sredstev, ki jih je v proračunu namenila za popravilo Doma karitas na Cesti,

namenila za obnovo Centra karitas v Ajdovščini. To je lahko vzorčni primer dobrega sodelovanja lokalne skupnosti in Karitas za pomoč ljudem.

V Centru karitas v Ajdovščini se tako izvaja svetovalna, finančna in materialna pomoč družinam ter posameznikom v stiski. Koordinirajo se številne akcije in projekti, med katere nedvomno sodi program Popoldan na Cesti in Umetniki za Karitas. Vsi prostori so na novo urejeni in dajejo obiskovalcem občutek sprejnosti, predvsem pa spoštovanja do vsakega človeka. Uspelo nam je tudi primerno urediti prostor, nekakšno malo galerijo, kjer bo stalna prodajna razstava Umetniki za Karitas. Naj ob koncu ponovimo Bogdanove besede, ki jih je zapisal v času poslavljanja:

»Veselite se, ko vam gre dobro, a tega mi ni treba posebej poudarjati, saj je to vendar zelo naravno, mar ne? Veselite se takrat, ko vam je hudo.«

Ijubljana

MARTINO ROMANJE

D. A.

Župnijska karitas Križe že nekaj let v maju pripravlja enodnevno romanje po domovini, prilagojeno starostnikom, bolnikom in invalidom. V spomin na župljanko, ki nam je bila kljub prizadetosti vsem vzor preprostosti in iskrenega veselja, smo ga poimenovali Martino romanje.

Pod vodstvom župnika Iva Kožuha in tajnice župnijske karitas Hermine Dolinar Krese smo se 11. maja odpravili proti osrednjemu božjepotnemu središču novomeške škofije, Zaplazu, kjer smo se priporočili v varstvo in tolažbo Mariji Vnebovzeti ter bl. Alojziju Grozdetu, čigar relikvije častijo v tej cerkvi. Na poti smo se ustavili tudi v župniji Škofljica na obrobju Ljubljane. Tamkajšnji župnik nam je predstavil zgodovino in utrip župnije ter župnijsko cerkev sv. Cirila in Metoda, deležni pa smo bili tudi gostoljubne pogostitve. V starosti in bolezni se ljudje težje odločajo za potovanje,

zato jim s takšnim romanjem omogočimo posebno duhovno in družabno izkušnjo.

Tudi sicer člani Župnijske karitas veliko energije usmerjajo v pomoč starejšim in medgeneracijsko povezovanje. V nedeljo, 16. junija, tako pripravljamo tudi tradicionalno srečanje starejših, bolnikov in invalidov z začetkom pri sveti maši ob 10. uri v cerkvi Povišanja sv. Križa v Križah.

BRONASTO OBČINSKO PRIZNANJE PROSTOVOLJKI ŽK VRHNIKA

Ga. Amalija Osredkar je bila rojena leta 1941 v Ljubljani, živi na Drenovem Griču. Širšemu krogu je znana kot zelo dobrodušna humanitarna delavka, kar je dokazala predvsem z delom v ŽK Vrhnika in kot prostovoljka Doma upokojencev Vrhnika.

Že od leta 1991, ko je bila na Vrhniki ustanovljena ŽK, je bila ga. Amalija Osredkar njena zavzeta sodelavka. V 90. letih je bilo delo ge. Amalije osredotočeno na begunsko problematiko, ki je bila ob razpadu bivše skupne države zelo žgoča. Veliko prostovoljnega dela je opravila v prostorih Karitas na Vrhniki, kjer je pomagala pri sortiranju oblačil in

razdeljevanju hrane med begunce in ostale pomoči potrebne ljudi.

Ena najodmevnejših akcij ŽK na Vrhniki je vsakoletni dobrodelni koncert Dva novčiča. Prireditel se je začela leta 2004 in je bila takoj izredno uspešna in dobro sprejeta, postala je tradicionalna in poteka vsako leto novembra. Njen idejni vodja in organizator je bila dolga leta prav ga. Amalija Osredkar.

Omeniti je potrebno tudi njeno prostovoljno delo v Podlipi, kjer je poskrbela za obdaritev otrok s posebnimi potrebami. Samoiniciativno je »od vrat do vrat« zbirala denarna sredstva za obdaritev otrok vzgojno-varstvenega delovnega centra ob dnevu sv. Miklavža.

Ga. Amalija je tudi zavzeta prostovoljka v domu upokojencev. Pomaga pri prevozu stanovalcev v različne prostore doma, na razne prireditve ali na sprehode. Že trinajsto leto na podlagi delovne terapije spremlja bolne osebe k zdravniku v zdravstveni dom, v različne ambulate ali v bolnišnico v Ljubljano. Ob 40-letnici Doma upokojencev Vrhnika so ji kot zunanji sodelavki podelili priznanje v zahvalo za njeno pomoč in požrtvovalnost pri delu z oskrbovanci.

Hvala, Amalija, za tvojo požrtvovalnost!

POT NAS JE VODILA V PREKMURJE

Polona Miklič

V soboto, 27. aprila, je bilo na parkirišču pri Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu zelo živahno. Tam smo se zbrali sodelavci Škofijske karitas Ljubljana in skoraj 100 prostovoljcev Župnijskih karitas ljubljanske nadškofije, da skupaj odidemo proti Prekmurju. Vsakoletno srečanje je postalo že tradicionalno, organiziramo ga z namenom nuditi podporo našim prostovoljcem, jim omogočiti priložnost za srečevanje in spoznavanje s prostovoljci drugih ŽK ter nenazadnje tudi v zahvalo za njihovo delo, požrtvovalnost in dobro voljo, na katerih temelji delo Karitas.

Tokrat nas je pot vodila v Turnišče, osrednje božjepotno središče murskosoboške škofije. Dan smo začeli s sveto mašo v cerkvi Marijinega vnebovzetja, pri kateri sta se nam pridružila tudi generalni tajnik Škofijske karitas Murska Sobota g. Jožef Kociper ter njen predsednik g. Jože Hozjan, ki nas je toplo pozdravil in poudaril pomen podpore in sodelovanja na ravni škofijskih Karitas. Po maši nam je p. Toni Brinjec povedal več o cerkvi in božji poti, nas popeljal v prvotno cerkev ter nam slikovito predstavil srednjeveške podobe na stenah in stropu, ki so jih odkrili ob obnovi in dajejo cerkvi posebno vrednost. Najbolj izjemni so gotovo prizori legende sv. Ladislava in freska Marije

zavetnice s plaščem, ki velja za prvo tovrstno upodobitev Marije pri nas.

Pot smo nadaljevali v Odrance in tam doživeli lep sprejem prostovoljcev ŽK, ki so za nas pripravili pogostitev. Ganila nas je pripoved zdajšnjega župnika Lojzeta Kozarja o gradnji te mogočne cerkve, ki prevzame s svojo nenavadno arhitekturo, in o nesreči, ki se je zgodila med gradnjo kupole. Ta je zahtevala osem življenj, nanje spominja osem stebrov v cerkvi in ena od fresk akademskega slikarja Staneta Kregarja, ki je poslikal celotno notranjost.

Po obvezni skupinski fotografiji za spomin smo se poslovili od naših Prekmurcev, ki so nas tako lepo sprejeli, in preostanek dneva namenili druženju, spoznavanju, pogovoru o stvareh, ki nas povezujejo, o našem delu, čemur je bilo to srečanje tudi namenjeno.

»Pregovor pravi, da sita vrana lačni ne verjame, zato vsi, ki so kdaj občutili pomanjkanje ali kakršnokoli drugačno stisko, lažje razumejo tiste, ki jim pomagajo,« je poudaril naš predsednik Marko Čižman. To nas druži in povezuje, nas na nek način ohranja ljudi. Naše gostoljubje, odprtost, občutek za druge so naš prispe-

vek v družbi, v kateri živimo. Karitas naj predstavlja luč in spodbudo, ustvariti moramo dobro in toplo ozračje za ljudi, ki prihajajo k nam, in med ljudmi, s katerimi delamo. In to je bilo vodilo našega srečanja.

Za lep zaključek dneva smo si privoščili še postanek na Goričkem in obiskali največji slovenski grad Grad. Bilo nam je lepo. Le kam nas bo pot vodila prihodnjic?

maribor

SREČANJE BOLNIKOV IN STAREJŠIH V ŽUPNIJI NEGOVA

Jelka Orgolič

Letošnje srečanje bolnih in starejših smo v župniji Negova obeležili z geslom »Iz korenin mladosti«. Srečanje smo postavili v postni čas, in sicer na soboto, 13. aprila 2019.

Za že tradicionalno tovrstno srečanje gre največ za slug sodelavcem Župnijske karitas Negova. Srečanje je zelo ganljiv dogodek s kar dveh perspektiv: najprej ob pogledu na prizadevnost sodelavcev, ki so pripravljeni pomagati ob vsakem času, ter ob pogledu na zadovoljne obraze udeležencev, ki se srečanja z velikim veseljem udeležijo. Bogu hvala za to milost, ki smo je vsi skupaj deležni.

Srečanje v cerkvi Marijinega rojstva se je pričelo ob 10.30 s križevim potom, ki ga je vodil pripravnik za stalni diakonat Vlado Orgolič. Med molitvijo so prisotni lahko opravili sveto spoved. Mašo je vodil upokojeni biseromašnik Ivan Zajnkovič, domači župnik Marjan Rola pa je somaševal. Kar nekaj lepih in spodbudnih besed je biseromašnik namenil udeležencem sreča-

Kolonija je potekala pod vodstvom gospe Marjane Kmet. Ponosni smo, da je na koloniji sodeloval tudi naš stanovalac Darinko Ruden. V četrtek, 18. 4. 2019, smo pripravili otvoritev razstave. Ga. Marjana Kmet je povedala nekaj besed o poteku kolonije in pohvalila, da so sodelovali tudi stanovalci. Ker je bila prireditev pred velikonočnimi prazniki, je domski pevski zbor pod vodstvom Irene Voroš zapel nekaj cerkvenih pesmi in zaželel vsem stanovalcem mirne in blagoslovljene praznike. Sledila je pogostitev ob domačem pecivu, ki so ga spekle pridne kuharice našega doma. Veseli smo, da se je veči-

nja. Spregovoril je o starosti, ki je že sama po sebi težka, še težja je, če jo spremlja bolezen in trpljenje. Ker smo kristjani, je naša naloga, da tudi to sprejmemo. Tudi Jezus je vzel križ na svoje rame in vztrajal do konca. V današnjem času je marsikomu to zelo težko storiti. Ob tem je bilo tudi izrečeno, da se v starosti nima smisla oklepiti materialnih stvari, saj nas pogosto še dodatno bremenijo, pa na koncu nič ne pomenijo za vstop v večno življenje.

Med mašo so bolni, stari ter tudi drugi prisotni lahko prejeli zakrament svetega bolniškega maziljenja, ki ni namenjen le za zadnjo uro, temveč gre za milostno moč, s katero se lažje spopadamo z boleznijo in trpljenjem ter je znamenje Jezusove skrbi za naše zdravje.

Na orglah je ljudsko petje popestrila organistka Gloria Orgolič. Prijetno vzdušje se je po končani sveti maši nadaljevalo v prostorih PGD Negova, ob odlično pripravljenem kosilu iz Doma sv. Lenarta. Ob sladkih dobrotah, ki smo jih pripravile sodelavke Karitas, in kavici, pa nam je glasbeno vzdušje s harmoniko popestril vnuk ene od udeleženk srečanja Nikolaj Ploj. Med veselim vzdušjem in prijetnim klepetom smo nagradili najstarejšo udeleženko Antonijo Kaučič (94 let) ter najstarejšega udeleženca Karla Flajsingerja (86 let).

Sodelavci Karitas smo bili srečni, da smo jim lahko polepšali (pred)velikonočne praznike.

na slikarjev odzvala povabilu. Hvaležni smo za njihov trud in dar, saj bodo te krasne slike krasile hodnike in sobe naših stanovalcev.

OTVORITEV SLIKARSKE KOLONIJE

Natalija Ritlop

21. 3. 2019 je v Domu Danijela Halasa potekala slikarska kolonija z naslovom Pomlad. Kolonijo sta organizirala Dom Danijela Halasa in Zavod Zarum Lendava.

NADŠKOF ALOJZIJ PRED VELIKO NOČJO OBISKAL NAJBOLJ UBOGE

Ljudsko kuhinjo Betlehem, ki deluje pod okriljem Nadškofijske karitas Maribor in kjer vsak dan prejme kosilo do 60 socialno najbolj ogroženih oseb, je na Veliki petek obiskal g. Alojzij Cvikel, mariborski nadškof metropolit, in prisotne nagovoril z naslednjimi besedami:

Dragi prijatelji, v Janezovem evangeliju beremo, da je zadnja Jezusova beseda bila: »Izpolnjeno je« (prim. Jn 19,30).

Ta krik ni krik obupa. Je krik upanja, saj je Jezusova smrt na križu zadala smrtni udarec naši smrti in pre-

gnala temo iz naših src. Na križu nam Jezus govori, da je ljubezen močnejša od smrti, kajti On ni nehal ljubiti človeka, tudi takrat ne, ko je človek Bogu obrnil hrbet.

Mi danes poljubljamo križ, ali bolje Njega, ki je bil križan na lesu križa.

Danes vam, dragi prijatelji, želim izročiti mali leseni križec na vrvici, ki naj vas spremlja v vašem življenju, vam govori, da niste nikoli sami, tudi takrat, ko je najtežje.

Pa še nekaj nam govori, da bo na koncu zmagalo življenje, zato smo ljudje upanja in veselja!

Želim vam, da ob veliki noči začutite v vaših srcih to upanje in to veselje!

Po skupni molitvi in zahvali za vsakdanji kruh si je g. nadškof nadel predpasnik in s tajnikom Juretom pomagal sodelavkam in prostovoljkam Karitas pri delitvi kosila v Ljudski kuhinji Betlehem.

ROMANJE V SKOPJE – EKUMENSKI OBISK PAPEŽA FRANČIŠKA

Karmen Fridrih in Polona Šporin

»Ne moremo delati velikih stvari. Delamo lahko le majhne stvari z veliko ljubeznijo«.
(sv. Mati Terezija iz Kalkute)

V začetku maja se nas je skupina sodelavcev iz mreže mariborske nadškofijske Karitas odpravila na romanje v Skopje – na ekumenski obisk papeža Frančiška. Ob pogledu na program romanja je bilo videti, da bomo na poti preživeli veliko časa na avtobusu, veliko videli in doživeli.

Tako smo se nič utrujeni ob zgodnji jutranji uri v ponedeljek, 6. maja, odpravili proti Srbiji. Po desetih urah vožnje so nas odprtih rok in nasmejanih obrazov v Aleksincu sprejeli naši prijatelji, sodelavci Karitas Aleksinac. Še isti dan smo si ogledali manastir sv. Romana. Na poti smo videli revščino izven mesta. Ob pogledu na propadajoče hiše, zapuščene domove in

smetišča, smo spoznali, da na tem območju pojem sreče ni povezan z bogastvom.

Sveto mašo je naš predsednik Branko Maček daroval v cerkvi sv. Matere Terezije iz Kalkute v Aleksincu. V zgodnjih jutranjih urah smo se skupaj s sodelavci Karitas Aleksinac odpravili v Skopje. Zaradi pomanjkanja spanja, utrujenosti in nestrpnosti smo na meji s Severno Makedonijo doživeli pravi šok, saj so nas policisti temeljito preverili. Ob prihodu v Skopje smo ob cestah, kjer so stali policisti, lahko opazili, da so oblasti zelo poskrbele za varnost. Varuhe reda smo opazili tudi na strehah objektov, v okolici osrednjega prireditvenega prostora in med udeleženci. Prvič smo bili pregledani takoj, ko smo stopili skozi Triumfalna vrata Makedonije, nato pa še enkrat, ko smo vstopili v sektor na prireditvenem prostoru. Preden smo se odpravili na prireditveni prostor, smo se nezavedno ustavili ravno na mestu, kjer je nekoč stala rojstna hiša sv. Matere Terezije. Prireditveni prostor se je počasi polnil, na velikem platnu smo lahko spremljali, kje se je nahajal papež. Ko smo na zaslonu opazili, da se je ustavil pred spominsko hišo sv. Matere Terezije iz Kalkute, smo vedeli, da je že zelo blizu. Ob pogledu na množico je bilo čutiti neverjetno milino, ob pogledu na policiste, specialce pa smo se počutili varne. Z romarji iz našega avtobusa smo stali tik ob varnostni ograji in se veselili, da bomo ob papeževem prihodu na osrednji prireditveni prostor za trenutek v njegovi neposredni bližini. In res je bilo tako. Nekateri izmed nas so imeli celo čast podati mu roko. Občutek ob pogledu na svetega očeta je bil neverjeten. Videti je bil tako miren, vesel, radosten. Dogodku je dodalo svoj čar tudi prelepo zborovsko petje. Po končani sveti maši se je množica ljudi dokaj hitro razkropila, delavci so pričeli pospravljati, mi pa smo se odpravili na ogled

mesta, nakup spominčkov ter na pozno tradicionalno makedonsko kosilo v Makedonsko hišo.

Po sredini jutranji sv. maši ter zajtrku smo se poslovili od srbskih sodelavcev ter se preko Beograda vračali domov. Med potjo smo se ustavili še na beograjski nadškofiji in se srečali s tamkajšnjim nadškofom dr. Stanislavom Hočevarjem. Nadškof nam je pripravil lep in topel sprejem, kljub naši zamudi. Po obisku nadškofije smo odpravili na pozno kosilo. Med potjo do avtobusa smo si ogledali še hram sv. Save, ki je največja pravoslavna cerkev na Balkanu.

Vtisi romarjev:

Poklicanost v srcu me je vodila v deželo Mater Tereze in mi ponovno pokazala pomembnost posameznika, ki je le delček celote.

Pri sv. maši, ki jo je daroval papež, sem spoznala, da sem na pravi poti, ko hodim za Njim.

V meni je občutek majhnosti, neponovljivosti in ponižnosti, a hkrati dela iz mene najboljše, kar sem lahko. Bilo je nepozabno in bo večno ostalo v spominu. (Nataša)

Dnevi, ki smo jih preživeli skupaj, so v vsakem izmed nas pustili neprecenljiv pečat. Verjamem tudi, da smo ob tej priložnosti poglobili osebno vero, ponotranjili poslanstvo Karitas, začutili milost papeža Frančiška in sv. Matere Terezije ter se med seboj še bolj povezali. (Karmen)

Romanje v Skopje je bilo po večurnem čakanju na mrazu popolnoma poplačano, saj smo imeli zaradi zgodnjega prihoda možnost izbire mesta, ki smo jo dobro izkoristili. Postavili smo se namreč neposredno zraven poti, po kateri je na trg prišel papež. Uspeli smo ga videti iz neposredne bližine, slikati, posneti, nekaterim pa je tudi podal roko. Veseli me, da se je Nadškofijska karitas Maribor romanja udeležila v tolikšnem številu, prav tako pa smo na prizorišču videli tudi veliko sodelavcev Karitas iz drugih držav. Tako smo sodelavci Karitas ponovno pokazali zavzetost za vrednote, ki jih neumorno zagovarja tudi papež Frančišek. (Duško)

KARITAS V BIH LJUDEM PRINAŠA LUČ NA KONCU TUNELA

Jana Lampe

20

V začetku maja letos smo bili v sklopu projekta MIND (Migracije. Povezanost. Razvoj.) skupaj s predstavniki medijev (Radio Ognjišče, Nedeljski dnevnik, Planet TV) na terenskem obisku v BiH, da bi preko zgodb ljudi spoznali, kako ljudje tam živijo, zakaj mnogi zapuščajo svojo domovino in tudi, kaj bi ljudem pomagalo, da bi lahko ostali in dostojno preživeli v svojem domačem okolju. Ter o tem povedali tudi širši javnosti v Sloveniji.

V državi, ki je s tremi predsedniki in 160 ministri administrativno zelo razdrobljena, je več kot 40 % ljudi brezposelnih, med njimi je 70 % žensk. Tisti, ki delajo, pa pogosto prejemajo nizke plače (delavske plače so okoli 250 EUR). In s tem je težko preživeti družine. Zato se mnogi, ki so kvalificirani za posamezne poklice, kot so medicinske sestre, negovalke, gradbeniki ipd., odseljujejo v tujino, tudi v Slovenijo, kjer so ta dela bolje plačana. Sodelavci Karitas in tudi drugi so izrazili skrb, da sedaj odhajajo cele družine in da v prihodnosti ne bo več kadra, ki bi opravljal ta dela v BiH.

Na terenu smo videli, da razvojni projekti, kot je Opolnomočenje žensk v BiH, ki ga v partnerstvu s Slovensko karitas in ob sofinanciranju Ministrstva za zunanje zadeve RS tam izvaja Caritas BiH, ljudem pomagajo, da niso prisiljeni zapustiti doma in se lažje razvijajo ter dostojno preživijo v svojem domačem okolju.

Obiskali smo vse tri Škofijske karitas v BiH – Banjaluko, Mostar in Sarajevo, kjer izvajamo projekt opolnomočenja žensk. Mnoge med skupaj okoli 1500 ženskami, ki so vključene v projektne aktivnosti, so brezposelne, druge osamljene, matere samohranilke,

vdove, nekatere so bile žrtve nasilja, druge imajo psihične težave, nekatere pa se želijo samo malo odpočiti od vsakdanjih skrbi. Med njimi je bila Francika iz Mostarja, ki ima tri otroke in je brezposelna, sicer pa diplomirana ekonomistka. Preden je pred petimi meseci prvič prišla na delavnice za ženske, ki jih izvaja Karitas v Mostarju, je bila v hudi depresiji. Sedaj pa ima že nasmejan obraz. Rekla je: »Samo to mi je žal, da nisem že prej slišala za te delavnice.« Posebej nas je razveselilo, da projekt pomaga tudi Mireli, ki je odrasla na Koroškem. »Ko sem izvedela, da je to prek Slovenije, sem bila navdušena. Ta spomin, ko nekdo reče Slovenija, me vleče,« je z iskricami v očeh povedala naša sogovornica v Mostarju.

Koordinatorke in prostovoljke škofijskih Karitas, ki te delavnice zanje izvajajo, so povedale, da so v dveh letih in pol te ženske postale bolj samozavestne, bolj komunikativne, da so postale prijateljice in si pomagajo med seboj. Nekatere so se preko projekta usposobile tudi za poklic, npr. negovalke, vzgojiteljice, za izdelavo cateringa, in dobile možnost zaposlitve. Vsem so na voljo tudi individualno svetovanje in družinske terapije.

V Sarajevu smo obiskali tudi slovensko veleposlanico go. Zorico Bukinac, ki je glede projekta opolnomočenja žensk povedala: »Projekt Slovenske karitas,

Delavnice za ženske v Sarajevu.

Delavnice za ženske v Banja Luki.

Delavnice za ženske v Mostarju.

kot tudi vsi drugi projekti, ki jih podpira MZZ v BiH, pri katerih gre za posebno usmerjenost na ženske, so eden izmed pomembnih razvojnih dejavnikov, ženske imajo velik potencial v BiH.»

Obisk slovenske veleposlanice v Sarajevu, gospe Zorice Bukinac.

Hkrati smo obiskali tudi projekte in programe, ki jih v BiH podpiramo preko dobrodelne akcije Ne pozabimo. To pomoč posredujejo naprej naše škofijske Karitas. V Banjaluki, kjer ŠK Koper posreduje sredstva za nakup gradbenega materiala in organizira poletni delovni tabor, so letos mladi prostovoljci iz Škofijske gimnazije Vipava pomagali dograditi hišo očetu Mladenu, ki je po nenadni ženini smrti ostal sam s petimi majhnimi otroki. Če mu ne bi pomagali dograditi teh sob, bi mu socialna služba odvzela otroke. Obiskali smo ga in v solzah nam je povedal, kako se trudi z delom za preživetje in da si želi samo to, da družina ostane skupaj. Izrazil je veliko hvaležnost za vso pomoč Karitas in Sloveniji. V prostorih Škofijske karitas Sarajevo smo obiskali ljudsko kuhinjo »Jelo na kotačima«, ki skupaj s kuhinjo v Zenici dnevno razdeli

Karitas Ljudska kuhinja v Sarajevu, ki vsak dan hrani preko 100 ljudi v stiski.

Pogovor z direktorjem Caritas BIH, mons. Toma Kneževićem.

250 toplih obrokov za družine in posameznike v stiski. Delovanje te kuhinje že leta podpira ŠK Ljubljana, ki prav tako pomaga na tem območju s pomočjo mladih prostovoljcev iz Škofijske gimnazije v Ljubljani dograditi ali obnoviti hiše. NŠK Maribor pa manjše obnove hiš ob pomoči prostovoljcev iz Maribora, poleg izvedbe oratorija za tamkajšnje otroke, zadnje leta izvaja v okolici Mostarja.

Družina Živković iz okolice Banja Luke, kjer je oče Mladen ostal sam s petimi otroki. ŠK Koper in mladi iz Vipava so mu pomagali dograditi hišo, da mu socialna ni vzela otrok.

Dograjena hiša družine Živković.

Obisk farme Livač, ki je je projekt Caritas Banja Luka in zaposluje 20 ljudi.

Obiskali smo tudi begunski kamp Ušivak - Hadžići, ki je blizu Sarajeva. Caritas BiH pomaga od lanskega poletja v 4 kampih, in sicer s hrano za odrasle in za dojenčke ter higienskimi pripomočki, v največjem kampu imajo tudi pralnico za perilo. »Prihajajo iz držav, kjer je vojna ali potekajo različni nemiri. Vsi iščejo boljše življenje, želijo si v države EU. Večina beži zaradi vojne ali revščine. Njihov cilj ni BiH, ne Slovenija. Večina želi v Italijo, Francijo, Španijo, Nemčijo ... Iskreno lahko povem, da čutim veliko empatijo do teh ljudi, zlasti do otrok in žensk, pa tudi do moških. V glavnem so to mladi, ki dolga leta iščejo nekaj boljšega ... V tem ne vidim nič slabega. Želim jim srečo, želim jim, da najdejo boljše življenje,« je povedala Dijana Muzička, ki s strani Caritas BiH koordinira delo v kampih.

Zaključim pa naj z besedami direktorja Caritas BiH msgr. Toma Kneževića, ki je povedal, da je vesel sodelovanja s Slovenijo, ki se je začelo že z vojno. »Naše temeljno sporočilo celi Evropi je: Ne pustite nas samih. Mi smo del Evrope. Kar se dogaja danes pri nas, se bo jutri zgodilo v Evropi. Evropa je utrujena, v razvoju je dosegla vrhunec. Imajo vse, nimajo pa več nikogar, ki bi ustvaril družine. Mladost odhaja. Po celi Evropi je žal tako. Vrednote, ki bi morale priti od družine, pa gredo v drugi plan. Ustvarja se mentaliteta, da ne bo sreče v moji domovini, pač pa le v tujini. Ko gredo ven, so mnogi razočarani, vendar se jih je sram vrniti. Evropa je globalna vas in mora nositi odgovornost za to, kar se dogaja.«

MIND sofinancirata Evropska unija in Ministrstvo za zunanje zadeve RS, slednje tudi projekt Opolnomočenje žensk v BiH. Mnenja, izražena v prispevku, ne predstavljajo uradnega stališča EU in Vlade RS.

OKROGLA MIZA OB IZIDU PUBLIKACIJE NAŠ SKUPNI DOM. POVEZANOST MIGRACIJ IN RAZVOJA V SLOVENIJI

Nina Stenko Primožič

Okrogla miza Naš skupni dom je potekala 14. maja 2019 v Galeriji Družina v Ljubljani. S pestrim omizjem sogovornikov, ki ga je vodil novinar Radia Ognjišče in ambasador projekta MIND Alen Salihović, smo predstavili publikacijo, ki je nastajala v zadnjem letu v sodelovanju Slovenske karitas z Inštitutom RS za socialno varstvo, mednarodno organizacijo Global Migration Policy Associates (GMPA), Caritas Europa in predstavniki vladnih služb, nevladnih organizacij ter verskih skupnosti v Sloveniji.

S slovensko publikacijo **Naš skupni dom**, ki je ena v seriji dvanajstih publikacij, ki so jih pripravile organizacije Karitas, vključene v projekt MIND, želimo povečati ozaveščenost o pozitivnih vidikih migracij v Sloveniji in naši regiji ter njihovi povezavi s trajnostnim razvojem. Publikacija se tako dotika pomembnih segmentov priseljevanja in odseljevanja ter razvojnih projektov, ki omogočajo, da ljudje ostajajo v državah, kjer so doma.

Govorci na okrogli mizi so tesno povezani s publikacijo, saj ji je prav vsak izmed njih dal svoj pečat s svojim znanjem, izkušnjami ter nenazadnje osebno zgodbo.

Med nami je bil tako **Davide Gnes, sodelavec za zagovorništvo pri projektu MIND s Caritas Europa**. Poudaril je, da »Karitas v Evropi prepoznava, da je vse več ljudi prisiljenih zapustiti svojo domovino, ne samo zaradi konfliktov in preganjanja, ampak tudi zaradi drugih ranljivih situacij. To so revščina, lakota, brezposelnost in pomanjkanje dostojnega dela, slabo upravljanje države, slab dostop do izobrazbe in zdravstvenega varstva ter posledice podnebnih sprememb. Pod izrazom prisilne migracije Karitas tako razume vsa migracijska gibanja, ki vsebujejo element prisile.«

Pomembnost mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči je izpostavil **Uroš Vajgl, vodja Sektorja za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč na Ministrstvu za zunanje zadeve RS**: »Za uradno razvojno pomoč na letni ravni Slovenija namenja cca 70 mio. evrov, od tega približno 2/3 sredstev preko EU in mednarodnih organizacij, 1/3 pa preko dvostranske pomoči, ki vključuje tudi pro-

jekte ustanov, nevladnih organizacij in štipendije za študente iz tujine. Med drugim podpira tudi projekte, ki kot ciljno skupino vključujejo begunce, in sicer v Jordaniji, Libanonu in Ugandi. Cilj razvojne pomoči je globalna odprava revščine, neenakosti in trajnostni razvoj. Pri tem ni dovolj samo ekonomski vidik, ampak tudi okoljski in socialni. Z razvojno pomočjo se blažijo vzroki za prisilne migracije.«

Ker je v publikaciji velik poudarek tudi na izzivu izseljevanja mladih iz Slovenije, je pomembne poudarke predstavil tudi **raziskovalec dr. Dejan Valentinčič, zaposlen na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.** »Izven Slovenije živi približno pol milijona Slovencev. Včasih so odhajale ven 'roke', danes pa odhajajo 'možgani'. Vsako leto se iz Slovenije odseli cca 19.000 oseb, skupaj z oseba-

pričakovana in je težko verjeti, da se bodo integrirali v našo družbo. Vsi se bojimo, česar ne poznamo, zato je nujno, da se migranti pojavljajo v medijih in javnosti. Tudi sam poskušam slediti temu. Vprašanje za slovensko družbo je, ali bomo iz tega delali tragedijo, ali pa bomo to izkoristili nam v prid. Če bomo migrante odbijali, bodo lahka žrtev kriminala in getoizacije, zato je nujno, da delamo na tem da postanejo 'naši'.«

Tedensko prihaja v stik predvsem z albansko govorečimi priseljenkami tudi **s. Slavka Cekuta, misijonarka in prostovoljka Škofijske karitas Novo mesto ter ambasadorica projekta MIND.** 11 let je kot misijonarka delovala v Albaniji, zato zelo dobro pozna okoliščine, iz katerih prihajajo migranti. »V Albaniji je revščina na podeželju še vedno velika, brez vsakršne infrastrukture in možnosti za izobrazbo. Mladi bi radi ostali doma, pa preprosto ne morejo, ker nimajo nikakršnih možnosti. Mnogi, ki odhajajo zaradi revščine, ne načrtujejo svoje poti v tujino in želijo predvsem pomagati svoji ali razširjeni družini. Taki pomagajo iz tujine in se kasneje tudi vrnejo domov. Za razliko od izobraženih, ki odhod v tujino načrtujejo, predvsem ker želijo boljše življenje za svoje otroke. Ko se z družino ukoreninijo, se nikoli več ne vrnejo.«

Slovensko publikacijo Naš skupni dom je predstavila **sodelavka projekta MIND na Slovenski karitas, Nina Stenko Primožič.** Izpostavila je predvsem glavne izzive, ki izhajajo iz ključnih ugotovitev o trenutnih razmerah na področju migracij, tako priseljevanja v Slovenijo kot tudi izseljevanja iz nje, ter priporočila.

Generalni tajnik Slovenske karitas, mag. Cveto Uršič, ki je o poslanstvu Karitas na področju pomoči vsem ljudem v stiski spregovoril že v uvodu, se je ob koncu zahvalil vsem sodelavcem in prostovoljcem župnijskih in škofijskih Karitas, ki so prisostvovali okrogli mizi, ter vsem organizacijam in posameznikom, ki so s svojim sodelovanjem kakorkoli obogatili publikacijo ter okroglo mizo in delujejo v dobrobiti človeka.

Publikacija je dostopna v elektronski obliki na spletni strani www.karitas.si. Če bi jo želeli v tiskani obliki, se obrnite na 031 832 920 ali 01 300 59 69 60 oz. na e-naslov: sasa.erzen@karitas.si. Podrobneje bo predstavljena v naslednji številki.

mi, ki niso državljani Slovenije, k nam pa se priseli 18.000 novih oseb. Možnost integracije je odvisna tudi od pogojev v posamezni državi, ki so različno naklonjene sprejemu migracij in integraciji. Ob tem je izjemno pomembno učenje jezika in kulture. Integracija je lahko manj ali bolj uspešna tudi v drugi generaciji. Za Slovenijo je značilno, da se druga generacija priseljencev iz bivše Jugoslavije ni dovolj ukoreninila v Slovenijo in da se v večji meri vračajo v države izvora svojih staršev ali gredo naprej v bolj razvite države.«

Goran Popović, ravnatelj OŠ Livada v Ljubljani, ki šola 90 % otrok z migrantskim ozadjem, tudi sam priseljenec v Slovenijo, je izpostavil, da so migracije »dejstvo, ki se mu ne moremo izogniti. Vendar če pričakujemo migrante s strahom, je njihova reakcija

Okrogla miza je potekala v sklopu triletnega mednarodnega projekta ozaveščanja MIND - Migracije. Povezanost. Razvoj. Projekt je sofinanciran s strani programa Evropske unije za Globalno učenje in ozaveščanje javnosti (DEAR) ter Ministrstva za zunanje zadeve RS. Mnenja izražena na okrogli mizi predstavljajo mnenja udeležencev in ne predstavljajo uradnega stališča EU in Vlade RS.

V maju je potekalo srečanje sodelavcev Slovenske in škofijskih Karitas ter zavodov Karitas. Letošnja gostiteljica je bila Škofijska karitas Celje. Srečanje smo začeli v župnijski cerkvi župnije Rečica ob Savinji z litanijami in nagovorom g. Roka Metličarja, predsednika ŠK Celje. Nadaljevali pa v kampu Mekina, kjer smo si vzeli čas za druženje in sprostitvev.

V igranju mini golfa je izstopal g. Marko, predsednik ŠK Ljubljana

Izziv je predstavljalo mletje jabolk in stiskanje jabolčnika za najbolj svež sok.

Vešja Slovenske Karitas:
Karitas
- ljubeča skrb Cerkev za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

